

Ciekawość świata u dzieci

„Jak powstała Sears Tower?” „Dlaczego musimy zapinać pasy bezpieczeństwa?”

Czy znasz dziecko, które zadaje dużo pytań? To naturalne, że małe dzieci są ciekawe świata. Wierzą, że rodzice, opiekunowie i nauczyciele wiedzą dużo więcej o świecie. Zadawanie pytań i słuchanie odpowiedzi to niezbędne elementy procesu uczenia się. Sposób w jaki reagujesz może mieć wpływ na to, czego i w jaki sposób nauczy się dziecko.

Czy...

- ... **zniechęcasz do zadawania pytań?** „Prześnij zadawać pytania. Bądź cicho. Nie przeszkadzaj mi.” Dla dziecka, takie odpowiedzi mogą oznaczać, że jego ciekawość świata jest nieważna lub irytująca. Jeżeli jesteś zbyt zajęta lub nie wiesz, jak odpowiedzieć na pytanie, możesz powiedzieć, „Porozmawiamy o tym później. Teraz jestem zajęta czymś innym.”
- ... **udzielasz wymijających odpowiedzi?** Odpowiedzi takie, jak „Bo tak powiedziałam” nie dają dziecku żadnej informacji. Czasami dziecko musi coś zrobić „bo tak powiedziała mama”, ale zbyt dużo takich odpowiedzi może tłumić jego ciekawość i kreatywność.
- ... **odpowiadasz na jego pytania?** Nawet krótkie wyjaśnienia w odpowiedzi na jego pytania dają dziecku sygnał, że akceptujesz jego ciekawość i, że potrafisz udzielić odpowiedzi. „Pasy w samochodzie zapinamy dla naszego bezpieczeństwa i dlatego, że takie są przepisy prawa.” Jeżeli nie wiesz jak odpowiedzieć na pytanie możesz powiedzieć „Nie wiem.”
- ... **zachęcasz dziecko do szukania odpowiedzi?** Twoje odpowiedzi mogą zachęcić je do dalszego zastanawiania się nad danym problemem. Zależnie od pytania i wieku dziecka, możesz:
  - Zasugerować różne sposoby szukania odpowiedzi (publikacje informacyjne, Internet, eksperci w danej dziedzinie, eksperymenty). „Ja też jestem ciekawa jak powstała Sears Tower. Poszukajmy czegoś na ten temat w ___.”
  - Zaproponuj dziecku metodę “burzy mózgow”. „Nie znam odpowiedzi, ale możemy wypisać różne możliwości.” Podczas “burzy mózgow” nie odrzucaj żadnej z odpowiedzi. (To będzie następny krok.)
  - Poproś dziecko by oceniło pomysły, które nasunęły się w wyniku “burzy mózgow”. „Teraz mamy kilka pomysłów. Jak myślisz, które są dobre i dlaczego?” Gdy wspólnie zdecydujecie, które pomysły warte są dalszej uwagi, zapytaj „Co możemy zrobić, by się dowiedzieć czegoś więcej?”
  - Poszukuj odpowiedzi razem z dzieckiem. Możecie ułożyć razem prosty plan i zdecydować, co zrobić, by znaleźć odpowiedź. Być może będzie trzeba zajrzeć do encyklopedii lub zasięgnąć rady eksperta. Możecie razem przygotować eksperyment, zbudować model lub przeprowadzić badania ankietowe. Jeżeli to jest możliwe, przyjmij rozwiązanie proponowane przez dziecko. Zaplanuj czas na rozmowę o wynikach waszych badań.

Pozwól dziecku myśleć samodzielnie, nawet jeżeli wybiera ono „złe” odpowiedzi. Możesz pokierować dzieckiem tak, aby samo poszukało pomocnych źródeł i dowiedziało się tego, czego chciało się dowiedzieć. Przy okazji, dziecko uczy się również, jak i gdzie można wyszukiwać potrzebne informacje i jak robić eksperymenty.

English Title: The Curious Child

29 Children's Research Center
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telefon: 217-333-1386 • Fax: 217-244-7732
Za darmo: 877-275-3227 (Voice/TTY)
Email: iel@uiuc.edu
Internet: <http://illinoisearlylearning.org>

Illinois State Board of Education

Więcej stron z poradami możesz znaleźć pod adresem <http://illinoisearlylearning.org>